राज्यातील अल्पसंख्याक बहुल ग्रामीण क्षेत्रात मूलभूत / पायाभूत सुविधा उपलब्ध करुन देण्यासाठी अनुदान वितरित करण्यास मंजूरी देण्याबाबत - सन २०१९-२०

महाराष्ट्र शासन
अल्पसंख्याक विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : ग्राक्षेवि -२०१९/प्र.क्र.१२६/का.९
मंत्रालय , मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक :- १८ सप्टेंबर, २०१९

वाचा -

१. शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र: ग्राक्षेवि- २०१५/प्र.क्र.७७/ का.९, दि.२२ सप्टेंबर, २०१५.
२. शासन पूरकपत्रक,अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्षेविका-२०१५/प्र.क्र.६/का.९, दि. ९ मार्च, २०१६.
३. शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र: ग्राक्षेवि- २०१९/प्र.क्र.२१/ का.९, दि.२४ जुन, २०१९
४. शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र: ग्राक्षेवि- २०१९/प्र.क्र.९४/ का.९, दि.०९ ऑगस्ट, २०१९
५. शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र: ग्राक्षेवि- २०१९/प्र.क्र.१२०/ का.९, दि. ३० ऑगस्ट, २०१९
६. शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र: ग्राक्षेवि- २०१९/प्र.क्र.१२६/ का.९, दि. १३ सप्टेंबर, २०१९
७. शासन परिपत्रक , वित्त विभाग क्र. अर्थसं- २०१९/प्र.क्र. ९२/अर्थ-३, दि.०८ जुलै, २०१९.

प्रस्तावना :-

राज्यातील अल्पसंख्याक बहुल ग्रामीण क्षेत्रात मुलभूत/ पायाभूत सुविधा उपलब्ध करुन देऊन ग्रामीण भागात वास्तव्यास असलेल्या अल्पसंख्याक लोकसमुहातील नागरिकांच्या जीवनमानाचा दर्जा उंचावण्यासाठी संदर्भ क्र.१ येथील शासन निर्णयान्वये ग्रामीण क्षेत्र विकास कार्यक्रम कार्यान्वित करण्यास मंजूरी देण्यात आली आहे. तसेच संदर्भ क्र. २ येथील शासन पूरकपत्रान्वये, दि.२२ सप्टेंबर, २०१५ रोजीच्या शासन निर्णयातील योजनेची कार्यपध्दती या शीर्षाखाली परिच्छेद (क) (iii) च्या पुढे परिच्छेद दाखल करण्याचा निर्णय शासन मान्यतेने घेतला आहे. त्यानुसार मा. खासदार व आमदार तसेच जिल्हाधिकारी यांच्याकडून शासन मान्यतेसाठी प्राप्त ग्रामपंचायत प्रस्तावांना मंजूरी देऊन सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षात उपलब्ध तरतूदीपैकी निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राज्यातील ग्रामीण क्षेत्र विकास योजनेकरीता सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षात रु.५१,००,००,०००/- (अक्षरी रुपये एक्कावन्न कोटी फक्त) एवढा निधी अर्थसंकल्पीत करण्यात आला आहे. संदर्भ क्र. ६ च्या शासन परिपत्रक, वित्त विभाग दि.०८/०७/२०१९ च्या मार्गदर्शक सूचनानुसार अर्थसंकल्पीत निधीपैकी माहे एप्रिल, २०१९ ते डिसेंबर, २०१९ पर्यंत या योजनेकरिता एकूण अर्थसंकल्पीत निधीच्या ६०निधी वितरणास मान्यता प्राप्त झाली आहे. त्यानुसार सदर योजनेकरीता रु.३०,६०,००,०००/- (अक्षरी रुपये तिस कोटी साठ लक्ष फक्त) इतका निधी वितरणास मान्यता प्राप्त झाली आहे. त्यापैकी संदर्भ क्र ३ च्या दि. २४ जुन, २०१९ च्या शासन निर्णयान्वये रु. ६,८४,००,०००/-, संदर्भ क्र. ४ च्या दिनांक ०९ ऑगस्ट, २०१९ शासन निर्णयान्वये रु.५,९०,००,०००/- , संदर्भ क्र ५ च्या दि. ३० ऑगस्ट, २०१९ च्या शासन निर्णयान्वये रु.२३,६०,०००/- व शासन निर्णय दि.१३.९.२०१९ अन्वये रु.६.०२,००,०००/- कोटी असे एकूण रु.१८,९९,६०,०००/- एवढा निधी वितरीत करण्यात आला आहे. उर्वरीत रु. ११,६०,४०,०००/- एवढा निधी वितरणासाठी उपलब्ध आहे. मा.मंत्री/ राज्यमंत्री/ खासदार/ आमदार तसेच जिल्हाधिकारी यांच्याकडून शासनास प्राप्त झालेल्या ग्रामपंचायतींचे प्रस्तावांना सन २०१९-२०च्या अर्थसंकल्पीत उपलब्ध तरतूदीपैकी अनुदान वितरीत करण्यास शासनाची मान्यता प्राप्त झालेली आहे. त्यानुसार या शासन निर्णयासोबतच्या **परिशिष्ट -"अ"** मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे **रु.२०,००,००० /- (अक्षरी एकूण वीस लक्ष फक्त)** ग्रामीण क्षेत्र विकास कार्यक्रमांतर्गत अनुदान मंजूर करण्यात येत असून हे अनुदान संबंधित जिल्हयाचे जिल्हाधिकारी यांचेमार्फत संबंधित मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांच्या स्वाधीन करण्यात येत आहे.

२. संबंधित अल्पसंख्याक बहुल ग्रामपंचायतींना मंजूर करण्यात आलेले अनुदान वितरित करण्यासाठी संबंधित जिल्हयाचे जिल्हाधिकारी, नियंत्रक अधिकारी आणि आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून काम पाहतील. **परिशिष्ट -"अ"** मध्ये दर्शविलेली कामे इतर योजनेतून करण्यात आलेली नाहीत, याची शहानिशा व खातरजमा जिल्हाधिकारी यांनी करावी व जर सदर काम इतर योजनेतून मंजूर केले असल्यास त्या बदल्यात इतर काम मंजूर निधीच्या मर्यादेत राहून बदल करण्याचे अधिकार संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी यांना राहतील. उपरोक्त कामाच्या बदल्यात इतर काम करणे शक्य नसल्यास त्यासाठी वितरीत केलेला निधी शासन जमा करण्यात यावा. तसेच संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी उपरोक्त कामांचे अंदाजपत्रक बांधकाम विभागाकडून प्राप्त करून घ्यावे. याबाबतची सर्व कागदपत्रे शासन निर्णयातील अटी व शर्तीनुसार प्राप्त करून घेण्याची कार्यवाही जिल्हाधिकारी यांनी करावी. त्यानंतर त्यांना प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्यात यावी व निधी संबंधित मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांना सुपूर्द करण्यात यावा.

३. ज्या विवक्षीत प्रयोजनासाठी निधी मंजूर करण्यात आला आहे, केवळ त्याच प्रयोजनासाठी संबंधित ग्रामपंचायतींनी निधी खर्ची टाकणे अनिवार्य आहे. जिल्हाधिकारी /मुख्य कार्यकारी अधिकारी, संबंधित जिल्हा परिषद यांच्याकडून अनुदान वितरित करण्यात आल्यानंतर ग्रामपंचायतींनी प्रस्तावात नमूद केलेली कामे पूर्ण करणे आवश्यक आहे व याबाबतची उपयोगिता प्रमाणपत्रे या शासन निर्णयाच्या **परिशिष्ट -"ब"** मध्ये विहित केलेल्या नमुन्यात अल्पसंख्याक विकास विभागाकडे सादर करणे आवश्यक आहे. ग्रामीण क्षेत्र विकास कार्यक्रमांतर्गत राज्यातील संबंधित अल्पसंख्याक बहुल ग्रामपंचायतींनी हाती घेतलेल्या विकासकामांच्या प्रगतीबाबत संनियंत्रण करुन त्याबाबतचा अहवाल संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी शासनास सादर करावा.

४. या योजनेंतर्गत होणारा खर्च “मागणी क्र. झेड ई-१,२२३५ -सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, ०२-समाजकल्याण,१९८-ग्रामपंचायतींना सहाय्य अनुदान, राज्य योजनांतर्गत योजना, ०१अल्पसंख्याकांना सहाय्य, (०१) (०१)अल्पसंख्याक बहुल ग्रामपंचायतींना सहायक अनुदान (कार्यक्रम), (२२३५ बी ०८५) ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)” या लेखाशिर्षाखाली सन २०१९-२० या वर्षाकरीता मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानातून भागविण्यात येईल.

५. “सदर शासन निर्णय वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका-१९७८ भाग पहिला, वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम, दि.१७ एप्रिल, २०१५ अन्वये प्रशासकीय विभागास प्राप्त झालेल्या अधिकारांतर्गत प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार तसेच उपरोक्त संदर्भ क्र.७ येथील वित्त विभागाच्या दि.०८ जुलै, २०१९रोजीच्या परिपत्रकातील मार्गदर्शक सूचनांस अनुसरुन निर्गमित करण्यात येत आहे.”

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९०९१९१३१३०७८३१४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Prashant Dadasaheb Andhare

Digitally signed by Prashant Dadasaheb Andhare
DN: CN = Prashant Dadasaheb Andhare, C = IN, S = Maharashtra, O = Government Of Maharashtra, OU = Minority Development Department
Date: 2019.09.19 13:19:39 +05'30'

(प्र.दा. अंधारे)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई,
२. मा.मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मंबई,
३. मा.मंत्री / मा.राज्यमंत्री (अवि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
४. मा.मुख्य सचिव यांचे सह सचिव, महाराष्ट्र शासन,
५. अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग,
६. महालेखापाल-१/२ (लेखा परीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता)महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर,
७. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
८. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
९. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
१०.सचिव, महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोग, मुंबई,
११.जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व)
१२.अर्थसंकल्प शाखा (का.७), अविवि, मंत्रालय, मुंबई,
१३.निवडनस्ती (कार्यासन-९)

शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग क्र. ग्राक्षेवि - २०१९/प्र.क्र.१२६/का.९, दि.१८ सप्टेंबर,२०१९

परिशिष्ट "अ"

अ.क्र.	जिल्हा	तालुका	ग्रामपंचायतीचे नांव	कामाचे नाव	मंजूर निधी (लाखात)
१	लातुर	लातुर	गंगापुर	अल्पसंख्याक वस्तीमध्ये सभागृह बांधकाम करणे.	१०.००
			गंगापुर	अल्पसंख्याक वस्तीमध्ये रस्ता ,नाली बांधकाम करणे.	१०.००
				जिल्हा लातुर एकूण	**२०.००**
				(अक्षरी रु.वीस लक्ष मात्र)	

Prashant Dadasaheb Andhare

Digitally signed by Prashant Dadasaheb Andhare
DN: CN = Prashant Dadasaheb Andhare, C = IN, S = Maharashtra, O = Government Of Maharashtra, OU = Minority Development Department
Date: 2019.09.19 13:19:51 +05'30'

(प्र.दा.अंधारे)
कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय ,अल्पसंख्याक विकास विभाग क्र. ग्राक्षेवि -२०१९ /प्र.क्र. १३१/का. ९, दि.१८ सप्टेंबर, २०१९.

परिशिष्ट - "अ"

उपयोगिता प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, अल्पसंख्याक विकास विभागाने राज्यातील अल्पसंख्याक बहुल ग्रामीण क्षेत्रांसाठी कार्यान्वित केलेल्या क्षेत्रविकास कार्यक्रमांतर्गत शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग, **क्र. ग्राक्षेवि -२०१९ /प्र.क्र.१३१/का.९, दि. १८ सप्टेंबर,२०१९** अन्वये वितरित केलेला रु. /- (अक्षरी रु.) एवढा निधि पुढील विकासकामांसाठी उपयोगात आणला आहे :-

विकासकाम/ विकासकामे	वापरलेली रक्कम
अ.	रु.
ब.	रु.
क.	रु.
ड.	रु.

असेही प्रमाणित करण्यात येते की, क्षेत्र विकास कार्यक्रमांतर्गत ज्या निकष / अटींनुसार शासनाने अनुदान मंजूर केले होते, त्या निकष/ अटींची यथायोग्यरित्या पुर्तता करण्यात आली आहे. तसेच ज्या प्रयोजनाकरिता निधि मंजूर करण्यात आला होता, त्याच प्रयोजनाकरिता निधिचा प्रत्यक्षात विनियोग झाला आहे, याची खातरजमा करण्याकरिता मी खालील दस्तऐवज/अभिलेखांची तपासणी केली आहे :-

तपासणी केलेल्या दस्तऐवज /अभिलेखांचे प्रकार :-

१. प्रमाणक आणि पुस्तक लेखा (Vouchers and Book of Accounts)
२. मोजणी पुस्तके (Measurement Books)
३. सहायक अनुदान / कर्ज नोंदवही (Grant-in-aid/ Loan Register)
४. खर्च नोंदवही (Expenditure Register)

ग्रामविकास अधिकारी/ ग्रामसेवक, संबंधित ग्रामपंचायत यांची स्वाक्षरी	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, संबंधित जिल्हापरिषद यांची प्रतिस्वाक्षरी
नाव तारीख स्थळ कार्यालय मुद्रा	नाव तारीख स्थळ कार्यालय मुद्रा

शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग क्र. ग्राक्षेवि - २०१९/प्र.क्र.१३१/का.९, दि. १८ सप्टेंबर, २०१९

परिशिष्ट - "ब"

उपयोगिता प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, अल्पसंख्याक विकास विभागाने राज्यातील अल्पसंख्याक बहुल ग्रामीण क्षेत्रात मुलभूत / पायाभूत सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी कार्यान्वित केलेल्या क्षेत्रविकास कार्यक्रमांतर्गत शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र. **ग्राक्षेवि २०१९/ प्र.क्र.१३१/ का.९,दि.१८ सप्टेंबर,२०१९** अन्वये वितरित केलेला रु. /- (अक्षरी रु.) एवढा निधी पुढील विकासकामांसाठी उपयोगात आणला आहे :-

विकासकाम/ विकासकामे	वापरलेली रक्कम
अ.	रु.
ब.	रु.
क.	रु.
ड.	रु.

असेही प्रमाणित करण्यात येते की, क्षेत्र विकास कार्यक्रमांतर्गत ज्या निकष/ अटींनुसार शासनाने अनुदान मंजूर केले होते, त्या निकष/ अटींची यथायोग्यरित्या पुर्तता करण्यात आली आहे. तसेच ज्या प्रयोजनाकरिता निधी मंजूर करण्यात आला होता, त्याच प्रयोजनाकरिता निधिचा प्रत्यक्षात विनियोग झाला आहे, याची खातरजमा करण्याकरिता मी खालील दस्तऐवज/अभिलेखांची तपासणी केली आहे :-

तपासणी केलेल्या दस्तऐवज /अभिलेखांचे प्रकार :-

१. प्रमाणक आणि पुस्तक लेखा (Vouchers and Book of Accounts)
२. मोजणी पुस्तके (Measurement Books)
३. सहायक अनुदान / कर्ज नोंदवही (Grant-in-aid/ Loan Register)
४. खर्च नोंदवही (Expenditure Register)

ग्रामविकास अधिकारी / ग्रामसेवक, संबंधित ग्रामपंचायत यांची स्वाक्षरी	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, संबंधित जिल्हा परिषद यांची प्रतिस्वाक्षरी
नाव तारीख स्थळ कार्यालय मुद्रा	नाव तारीख स्थळ कार्यालय मुद्रा